

Posamezna šteč. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljen na dom celoletno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna šteč. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravništvo: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Grenadirji ...!

Na Hrvatskem so dolgo vladale prav čudne razmere, ki jih je obžaloval vsi slovanski svet. Hrvatje in Srbi so se klali in pobijali med sabo kot bi ne bilo med njimi nič skupnega. Madžari so se pa smejali v pest in stiskali ubogo Hrvatsko vedno bolj in bolj, da so ji pokale kosti. Lahko so delali Madžari, s Hrvatsko kar so hoteli, saj je bila brez brambe, ker njeni sinovi so trošili svoje moči v medsebojnem boju...

Končno so se pred leti razmere na Hrvatskem temeljito spremenile. Hrvati in Srbi so se združili in stopili skupno v odločni boj za pravice svoje domovine. Ni šlo lahko, težko se je pozabljalo na prejšnje boje, ampak — pozabilo se je vendar in Madžari so morali odnehati. Sicer so v Budimpešti bili hudi in poskušali so zopet stiskati Hrvatsko, suspendirali so ustavo in upeljali komisarijat, ampak Hrvatska je imela trdno zaslonbo v narodnem edinstvu Hrvatov in Srbov in ni odnehala. — Madžari so morali zopet odnehati, morali so vrniti Hrvatski ustavo in odstraniti več drugih protizakonitosti, druge bodo pa še morali odstraniti, ker Hrvati in Srbi se ne dajo več tlačiti in so se združili v močno falango, da izvoljujejo Hrvatski vse pravice.

Hrvatska je rešena, to se danes lahko reče. In rešena je zato, ker hoče biti rešena, ker so njeni sinovi hrvatskega in srbskega imena dovolj pogumni in odločni, da vztrajajo v boju in naj so nasilja še tak!

Tudi Dalmacija je rešena — navleč vsemu ogromnemu policijskemu aparatu, ki ga vlada tam porablja, v brezumni nadi, da upokori zaveden in odločen narod s policijskimi šikanami. Čem večji je pritisk v Dalmaciji, tem večji je narodni odpor in zato vlada iz dalmatinskih Hrvatov in Srbov nikdar ne napravi ponižnih lakajev, temveč jim hoče morala dati vedno večje pravice — in naj ji bo to prav ali ne. Na germanizacijo Dalmacije ni mogoče misliti ni več.

Izborno je šla v klasje germanizacija Bosne in Hercegovine — vse do najnovejšega časa. Tam je vlada izrabljala muslimane proti Hrvatom in Srbom. Bosanski muslimani sicer tudi niso nič drugo kot Srbo-Hrvati, ampak oni se tega ne zavedajo, oni nočejo o narodnosti ničesar slišati, oni so muslimani in k večjemu še Bosanci, večina pa celo pravi za sebe, da so — Turki. Vlada je prav spretno dosegla, da so se v bosanskem saboru združili Hrvati s temi nenarodnimi muslimani — proti Srbom in dokler so se Hrvati borili s Srbi, je vlada lepo neovirano pospeševala germanizacijo.

Sedaj so se spremenile tudi razmere v Bosni. V proračunskem od-

seku bosanskega sabora je predlagal srbski poslanec dr. Dimović, da se dovoli iz deželnih sredstev 36.000 K letne subvencije stalnemu gledališču v Sarajevu, ki naj nosi naziv »Srbsko-hrvatsko narodno pozorišče«. Muslimanski člani odseka so takoj nastopili proti subvenciji sploh, potem so zahtevali, da se imenuje gledališče »bosansko-hercegovsko« in ko niti to ni obveljalo, so predlagali — lisjaki so mislili s tem premočiti Hrvate, da bi se gledališče imenovalo — hrvatsko. Pa ni šlo niti s tem, Hrvati so bili pametni in so glasovali, za predlog dr. Dimovića in — storjen je začetek za skupno srbsko-hrvatsko politiko v Bosni in Hercegovini.

Narodna, jugoslovanska ideja zmaga torej tudi v Bosni, v tej domeni jezuita Stadlerja. Za Hrvate in Srbe se danes lahko reče, da so narodno vjedinjeni na Hrvatskem, v Bosni in Hercegovini in Dalmaciji in zato močno narodno skupno stojta dve slobodni srbski kraljevini: Srbija in Crna Gora. Hrvati in Srbi so danes moč, s katero morajo resno računati in tudi računajo faktorji, ki vodijo avstro-ogrsko monarhijo, ker jim imponira ono sveže, zdravo in odločno gibanje na jugu monarhije.

Samo Slovenci, spino spanje pravičnega, v državnem zboru nas zastopajo Susteršiči, Kreki, Korošci itd. naša inteligenca ustanavlja in vzdržuje podružnice »Flottenvereine« — skratka: mi smo grenadirji, avstrijska avantgarda, bojovníki švabstva, namenjeni za »kanonfuter«, hlapci, strahopetci, patrioti in lakaji in zato nas nihče ne vpoštevaja, zato nas vsak dan krvavo bičajo in nas bodo bičali, dokler ne poginemo!

Slovenska zemlja.

IZ KOPRA.

Lansko leto je bilo ustanovljeno v Trstu neko društvo pod imenom »Narodno-socialna mladinska organizacija«. — Taka organizacija je bila v današnjih kritičnih časih zelo potrebna, kar smo seveda doslej pogrešali. — Ta organizacija si je nadelala nalogo zbrati pod svojimi okriljem vse mlade, indiferentne in nezavedne mladeniče, jih organizirati, spodbujati jih k narodnemu delu, izobraziti jih ter ž njih napraviti sposobne brambovce toliko z narodnega kot s socialnega stališča. — Vseled tega gre ustanoviteljem in tistim, kateri so sprožili to idejo, vsa čast in hvalevredno priznanje. Naši narodni nasprotniki imajo polno sličnih društev, v kojih se zbira mladina, zato je novoustanovljena mladinska organizacija za nas nova obramba, potom katere bomo skušali držati naše sovražnike, da nas ne potisnejo nazaj.

Ker pa ta organizacija ni hotela capljati za starokopitneži in mevžami, temveč je pokazala svojo odločnost in nevstrašnost, so pričeli nekateri proti njej prav ostudno gonjo. — Cenj. čitateljem bo najbrže že v spominu, kako je lansko leto pred oziroma po ustanovitvi te organizacije pričela »Edinost« vehementno napadati ter preganjati to novo mladiko. Da, našli so se celo taki, ki so par članov te organizacije ovadili oblastnim, kot prekucne ter jih s tem uničili. — In to naj pomeni narodno delo? Nočem se spuščati v podrobnosti, ugotovim le, da nova organizacija ni imela takšnega uspeha, kakor si je bilo nadejati, to pa vsled goroznačenih dejstev.

Opažati pa je, da je vse nekam utihnilo in da se sliši redkokdaj kak glas o tej organizaciji. Zato apeliram na odločilne osebe v tem društvu, naj napravijo, kar je v njih moči, da društvo oživijo ter da vstopi zopet v živahno delovanje. Upam pa, da bodo te vrstice pomagale ter želimo društvu najboljši procvit in uspeh.

»Dan« je tudi v Kopru jako priljubljen in vsi ga prav radi čitajo. Posebno veselje in veliko pozornosti je vzbudil humorističen list »Bodeča Neža«, ki bo izhajala vsako nedeljo kot priloga »Dneva«. Želeli bi bilo le, da se list močno razvije. Ker vrši ta list napram slovesnemu narodu veliko misijo, izkušajmo i mi izpolniti napram njemu svoje dolžnosti s tem, da mu pridobimo čim največ naročnikov in da ga močno razširimo. Kdor je pravi Slovenec, naj bo naročnik »Dneva«! To je naše geslo! Zato čitajte, naročajte in širite »Dan«.

KOMEN.

Iz »mičkene« vasi komenskega županstva.

Danes (28. jan.) praznujemo god sv. Janeza »Zlatousti« (ne »Matevžka«) in zato nam pridejo v spomin njegove »zlate« besede, ki jih je vedno in povsod poudarjal v svojih govorih za pravico in resnico; ni čuda, da so mu dali ime sv. Janez »Zlatoust«.

Tega svetnika bi morali naši duhovniki ali kakor jih sedaj nazivajo »svečeniki« (ne izvajati od »svrča«) v boju za pravico in resnico upoštevati, zakaj baš oni so od Boga postavljeni narod učiti resnico in boriti se proti krivici.

Zalibog opažamo dandanes, da v raznih občinah delujejo eksaltirani duhovniki, ki so pristaši »Novega Časa«, to je: novostrojarij, v nasprotnem duhu resnice in pravice. To so eklatantno dokazale občinske volitve našega županstva. Iz različnih listov smo doznali, kakšne krivice so se dogajale volilcem narodne napredne stranke, kako je klerikalna volilna komisija sleparila z listki naprednih volilcev in na kako slepar-

ski način so zmagali v III. in v II. razredu. V III. razredu so zmagali klerikalci z 178 glasovi naprav 175 vsled znanih sleparij. — Dotični rekurz bode temeljito dokazal vse sleparije, zakaj nas je klerikalna komisija oškodovala za preko 50 glasov. V III. razredu so zmagali klerikalci s 3 glasovi, a v II. razredu z 11 glasovi večine. Torej vsled gorostasne sleparije so nas nadkrilili za bagatelno številce glasov. Upali so zmagati tudi v I. (inteligentnem) razredu, a ni šlo, zakaj inteligentni volilci, se niso dali omrežiti v klerikalne mreže naših črnih in lažljivih ribičev ter zmagali so naprednjaki s par glasovi večine. In na vse to je črni volivec

brzjavil v velikem veselju po zmagi III. in II. razreda — »Novemu Času«, da je »zmagala« S. L. S. (reci »Sleparska ljudska stranka«) v III. in II. razredu z vsemi kandidati (16). V I. razredu so zmagali liberalci z dva glasova večine. Zvoljnost je poročevalec zamolčal število 8 na napredni strani izvoljenih starešin. To je bilo gotovo prenapregano veselje, ki se je pa spremenilo v črno-zalostno zdo, zakaj izostale so vse eventualne manifestacije in slovesnosti. — Poparjenost je sledila poparjenosti, zakaj vsi razredi so ostali »in status quo«, a to v veliko škodo klerikalne stranke, ker njeni »najboljši« (?) svetovalci niso bili več izvolje-

Mučeništvo kneza Vida.

Kaj si zmislijo Albanci, naši dobri stari znanci.

Vkup so prišli in so rekli: Vida bomo v kotlu spekli.

Kem sam Vid tako je hotel, je prišel v albanski kotel.

Saj tud sveti Vid kristjan, bil je v vrelo vodo djan.

Kar so rekli, so storili, vode v kotel so nalili.

Kneza Vida so prijeli, ogenj kuriti začeli.

Drva so na ogenj djali, drugi z mehom so pihali.

V kotlu pa ubogi Vid, moral se je pokoriti.

Za usodo princa Vida, menda nihče ne zavida.

V mukah gleda ga trozveza, a kdo v ogenj naj podreza.

Zraven zrejo drugi trije, te albanske litanije.

Tiho misli Italijan: Jaz bom vzel vso južno stran.

Berchtold pa le eno goni: Kje so naši milijoni?

Nemec stoka po germansko: Kje si morje Adrijsko?

Rus se dobrovoljno smeje: Tukaj so albanske meje.

Zraven šepeta Francoz: Nemec je dobil svoj nos.

Stric Anglež tako si pravi: S tem jo konec nemški slavi.

Vid pa k temu nič ne reče, on se revež v kotlu peče.

In samo to pričakuje, da zgodi se še najhuje.

Lahko se zgodi tako, da Albanci ga snedo.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.

Ta razgovor, ali bolje, kraljičino naročanje je trajalo celo uro. Na koncu te ure je moral grof ponoviti v kratkih besedah dana mu naročilo.

Nato se je hotel pokloniti, da se poslovilo od kraljice.

Toda Ivana d'Albret ga je prijetila, potegnila ga k sebi in ga poljubila na čelo, rekoč:

»Idi, sinko moj, in moj blagoslov naj te spremlja...«

Deodat je odšel skozi sobo, kjer sta čakala še dva druga plemiča. Naglo je pogledal okrog sebe: očitno pa ni našel obraza, ki ga je upal videti v tej izbi, zakaj stopil je na cesto, odvezal konja, ki je bil privezan ob bližnji ograji, zajahal ga in se oddaljil po širokem, obraščenem griču navzdol proti Parizu.

Morda mu je bilo žal, da mora oditi tako, zakaj pustil je stopati konja ob koraku, in ko sta bila na cesti, se je brigal zanj le še toliko, da je potegnil za uzdo, kadar je zadela žival ob kak kamen.

Cesta, po kateri je jahal, je bila namreč le zanemarljiva steza, in grič je bil tam dokaj strm.

Čez dvajset minut je dospel grof de Marijak — ali Deodat, kakor ga čitatelj rajši imenuje — do sela: par liš, raztreseni okrog revnega zvonika. To selo se je zvalo Marej. V temi je razločil grof šop hrastja pušpana, ki je visel nad enim izmed vrat. Bila je gostilna.

Ustavil se je in se ozrl nazaj, kakor da motri prejšnjaka brda; to da tema je bila globoka. Sen-Zermen je tvoril samo še črno progo na vrhu gričevja.

Zavzdihnil je in razjahal, rekoč si v opravičbo, da so vrata Pariza zaprta ob tej uri in da je bolje počakati jutra tu, kakor pa iskati prenočišča v Rueju ali Sen-Kludu.

Prijel je meč za nožnico in potikal z ročnikom na vrata. Čez deset minut je prišel odpirat domačin, pol kmet, pol krčmar; pogled na svetel tolar in vzlasti na tujčev meč je zallegel toliko, da je bil pripravljen pogostiti grofa za mizi, ki je stala blizu ognjišča.

Deodat se je naslonil na komolce in iztegnil škornje proti ognju, dočim so gnali njegovega konja v hlev.

Omeleta, ki so mu jo spekli v naglici, je stala že zdavnaj pred njim.

Ni se le dotaknil... Premišljal je.

Po odhodu grofa de Marijaka je

ostala kraljica navarska nekaj minut sama in zamišljena.

Nato se je vrnila z velikim napotom volje v svoj resnični položaj.

Vzela je ključice in udarila dvakrat na zvonček.

Počakala je minuto; nato pa, videča, da ne pride nihče, je pozvonila iznova.

Zdaj so se odprla vrata in vstopila je Alisa de Luks.

»Naj mi oprostite vaše Veličanstvo,« je dejala naglo, s prekopicavajočo se govornico. »Zdi se mi, da sem čula dve znamenji: toda bila sem tako daleč od te sobe, da nisem vedela za gotovo...«

Kraljica navarska je sedela v naslanjaču.

Motrla je dekle s svojim jasnim pogledom in Alisa de Luks je stala v tem pogledu vsa zmedena in drhteča.

»Alisa,« je izpregovorila naposled Ivana d'Albret, »prej, v trenutku naline nepričakovane rešitve, sem dejala, da je bilo zelo neprevidno od vas, napotiti nosilnico preko mosta, še neprevidneje, da ste odprli zavese nosilnice, in prav posebnost neprevidno, da ste izrekli moje ime pred vso množico, ki mi je bila očitno sovražna...«

»Res je... a menda sem pojasnila vašemu Veličanstvu...«

»Alisa,« jo je prekinila kraljica, »zmotila sem se, ko sem rekla, da ste bili neprevidni... ali pa sem le

storila, kakor da se motim; zakaj, če bi vam bila povedala takrat svojo pravo misel, bi bili zagovorili morda novo neprevidnost, ki bi bila usodopolna zame.«

»Ne razumem tega, madam,« je jeknila Alisa de Luks in prebledela kakor smrt.

»Razumeli me boste takoj. Alisa, ko ste prišla na navarski dyor, ste mi dejali, da ste morali bežati pred srdom kraljice Katarine, ker ste se hoteli izprobiti k reformni veri... To je bilo pred osmimi meseci... in jaz sem vas sprejela, kakor sem vedno sprejemala preganjane; in ker ste bili plemenitega pokolenja, sem vas uvrstila med svoje častne gospodične... Ali mi imate kaj očitati v vseh teh osmih mesecih. Govorite odkritosrčno, ukazujem vam.«

»Vaše Veličanstvo me je obsipalo z dobrotami,« je dejala Alisa, zbravša se nekoliko; »toda ker me izvoli moja kraljica izpraševati, naj mi dovolite, da zastavim tudi jaz njej svoje vprašanje. Ali sem prišla v zamero? Ali nisem vršila vseh devet mesecev z vno svojih dolžnosti? Ali sem dala povod za zle govore? Lepo Bearučanko so me imenovali, madam; in vendar, kljub tej lepoti, ki so mi jo priznavali — ali sem izkušala odvrniti le enega plemiča od skrbi, ki mi jo priznavali — ali sem izkušala odvrniti le enega plemiča od skrbi, ki jim jih nalaga voj-

na? In kar se tiče vere, ali nisem dajala od trenutka svoje izpreobrnitve vseh dokazov duhovne svetosti, ki jih le more kdo zahtevati od mene?«

»Priznam,« je rekla kraljica z resnobo, od katere se je dekletu zameglilo čelo, »priznam, da ste kazali gorečnost, ki je presenetila marsikoga. Toda verjemite, da bi vas bila rajša videla katoličanko, kakor tako pretrano protestantko. Vaše vedenje proti mojim plemičem je bilo, res da, vzvišeno nad vsak prigovor; pa tudi bi se bila čudila nanj, da sem vas videla manj strogo« in naposled, vaša vnema v službi je bila vselej čudovita: tudi kadar niste bili na vrsti in vas nisem potrebovala, ste bili vedno dovolj blizu, da ste mogli — če že ne slišati — pa vsaj videti, kar se je godilo.«

V teh besedah je zvenela obtožba tako očito, da je Alisa de Luks omahnila.

»Oh, Veličanstvo,« je zamrmrala »groza me je misliti, da vas razumem prav...«

Ivana d'Albret jo je pogledala z nekakšnim sočutjem.

»In vendar je treba, da razumete,« je dejala naposled. »Sumnja se je vzbudila v meni še le pred kakimi štirindvajsetimi dnevi. Alisa, prihranite sem vam hotela ta bolesten in sramotni trenutek, zakaj ljubila sem vas. Toda morava se ločiti; drugače ne gre, ker se zadobila prepričanje, da me izdajate...«

ni. Izvoljenci so tedaj čreda ovac brez pastirjev, nimajo več sposobnega moža v starešinstvu, ki bi jih znal voditi.

Vsled te poparjenosti so izostale veselice, večerje, koncerti; izostalo je šivanje raket in pokanje topčev in drugo. Pa na vse to se je vendar osokolil naš dekan — v nedeljo po volitvah — in je v cerkvi, po prepovedi, na prižnici se zahvalil našim vernikom na »zmagi«. Rekel je, »da je Bog hotel, da smo zmagali«, pa pozabil je povedati, »da je Bog hotel, da v I. razredu nismo zmagali.« — Ali ni to »galgenhumor« našega dekana, da se je zahvalil za »zmago«. Pripravljali so veselice, potem vsled žalosti vse ustavili in konečno pa hvala v cerkvi volilec za »zmago«. Ali se ne pravi to z volici norce briti? — Kaj pomaga taka »zmaga«, ko še župana brez starešin I. razreda izvoliti ne morejo? To je faktično »klaverna zmaga«, ki si ne more pomagati do »zmage« župana. Iz vsega sledi, da je v komenski občini kljub gaunarskim sleparijam, zelo napredovala napredna misel. — V III. razredu smo propali le za 3 in v II. razredu za 11 glasov. To vsled sleparij. V I. razredu pa smo zmagali mi. — Ako reasumiramo naše in klerikalne glasove in prištejemo nam po sleparijah uničene glase, doznamo, da je velika večina komenskih občinskih volilcev — **naprednega mišljenja**. Da je to gola resnica, hočemo v bodoče dokazati na novem volilno-bojnom polju. Tedaj naprednjaki: »Sursum corda!« (Kvišku srca!) Bodi te dosledni! Ne brigajte se, ako vas klerikalci kot brezbožnike obrekujejo. Uvažujte tudi zlate besede: »**Ride bene, chi ride l'ultimo**«. — Kdor se zaduji smeje!

IZ LITJE.

Ples litjskih fantov v »Rdeči fantovski noči« dne 24. t. m. vspel je nad vse pričakovanje jako povoljno. Dekoracije dvorane in ostalih prostorov prikupila se je vsakomur takoj pri vstopu in je uplivala z zadovoljstvom na občinstvo. Tudi godba salonskega orkestra »Sokola I.« iz Ljubljane vršila je vrlo svojo nalogo. — Kljub temu, da se nam je od gotovih strani nagajalo in skušalo pripraviti ob veljavo naš ples, kljub temu, da smo pogrešali na tem plesu Litfane, narodnjake, kojih sveta dolžnost je udeležiti se sličnih prireditvev, smo v krogu naših prijateljev in prijateljic vrlo izvršili svojo nalogo in ravno z »Rdečo fantovski nočjo« pokazali, da smo še tukaj in da gremo preko vseh zaprek naproti našim ciljem z geslom »še bo luštno«. — Vsa čast gre tujcem, ki so se v precejšnjem številu odzvali našim vabilom. — Vsem pa, ki so kakorkoli pripomogli da tako lepe prireditve, posebno pa vsem damam ključem za njih poštvalnost; presrečna hvala!

Stajersko.

Dramatično društvo v Mariboru naznanja cenjenemu občinstvu, da celostno dramatično društvo ne bo gostovalo dne 8. svečana 1914 v Mariboru, ker je vsled nepričakovanih ovir moralo gostovanje preložiti na poznejši čas. Pač pa bo mariborsko dramatično društvo gostovalo dne 8. svečana 1914 v Celju z igrjo »Uboji možiček«.

Maribor. (Narodno politično društvo.) V tork, dne 27. t. m. je imelo »narodno politično društvo Maribor« svoj prvi, redni letni občni zbor. Iz poročil predsednika, tajnika in blagajnika je posneti, da društvu ni manjkalo dobre volje do dela. Zlasti v gmotnem oziru je dobro končalo svoje prvo poslovno leto. Izvoljen je bil nov odbor s predsednikom dr. Kodermanom. Stari odbor je dobil absolutorij. V poteku zborovanja je prišlo do prav živahne debate k raznim točkam dnevnega reda. Pričakovati je, da prične društvo že v najkrajšem času s splošnim in čim najživahnijim delom.

Maribor. (Nocturno.) Naši mariborski nemčurji se radi in povsodi bahajo s svojo omikanostjo. Seveda, samo napram drugim in sploh tistim, ki jih ne poznajo. V resnici ne poznajo niti najprostejše dostojnosti. Pred par večeri je prišla cela množica baš iz mestnega gledišča. Na Tegethoffovi cesti, v drevoredu pred »Götzom« pride tem ljudem nasproti troje Nemcev, med njimi tudi nek nemški profesor, ki ga pozna ves Maribor. Ta trojica je prišla najbrže iz »Götzove« restavracije. Profesor stopi ob rob drevoreda, v svitro plinov in — se očedi. Ljudje, dame, so se splošno zgrašali. Mestni redar je stal komaj 10 korakov od profesorja. Moral je videti kaj počenja — a se ni ganil. Značilno t za našo policijo!

Ceste pri Rogški Slatini. (Zmrznil je.) Pred par dnevi je šel hlapec konfederaca Antona Kuternika, doma iz Donatske gore v Brog na Hrvaškem. Mož se ga je pošteno napil, tako, da ga je pijanost kakšnih 100

korakov od doma zanesla v 2 m globoki občestni jarek, iz kojega se ni več mogel skobacati. Drugo jutro ga je orožnik našel zmruženega.

Hrastnik. (Nesreča v premogokopu.) Dne 20. t. m. se je splašil v premogokopu konj, ki vlačil takozvane »lunte«. Vsled tega so jih morali porivati. Paznik premogokopa, Obžol, je sicer svaril delavca Orožna pred lastnoročnim porivanjem, naker se pa Orožen ni oziral, temveč porival enega s hrbtom, drugega s prsni. Leva roka mu je pri tem ušla med hunte, vsled česar mu jo je zmečkal. Prenesli so ga v tamošnje zasilno bolnico.

Trbovlje. (Sežgana roka.) Pred dnevi je imel delavec Fran Gorican posla pri cirkularni žagi. Vsled ne previdnosti mu je ušla roka med žago in varnostno ploščo. Žaga mu je zrezala raz kosti cele kose mesa. Nezvestnega in težko ranjenega, so ga prenesli v bolnico tamošnjega premogokopa. Gorican si je baje svoje nesreče sam kriv.

Maribor. (Očedalščice.) Vsled nastalih zaprek ne gostujejo Celjani dne 8. svečana v Mariboru, pač pa Mariborčani v Celju. Mariborski diletanti prirede omenjeno nedeljo v Celju »Uboji možiček«, krasno burko. Celjani v Mariboru marca meseca t. l.

Maribor. (Nesreča.) V tork popoldne je padla delavcu Hauriju v kurilnici juž. železnice — koroški kolodvor — na levo nogo železna ploča, težka 400 kg. Hauriju je zmečkal stopalo in polomilo prste. Prepeljali so ga v tukajšjo bolnico.

Maribor. (V pojasnilo.) Selnški odsek mariborskega »Sokola« je vpsal za srednjo številko »Dneva« notico, v koji izjavlja, da ni v zvezi z dopisom, pred dnevi naperjenim proti Rušam. Konstatiram, da nisem bil dne 18. t. m. v Selnici na tamošnji veselici »Sokola« in, da tudi naslednje dni nisem imel z nikomur nikakšnega tozadavnega razgovora — vsled česar tudi ne morem biti avtor dotične notice, nad kolo se par dni sem toliko »zgraža«. Iv. Skvarča.

Dnevni pregled.

Pasivna rezistenca grofa Berchtolda. Kdo bi mislil, da bo tudi ta mož začel s pasivno rezistenco. In vendar je začel in sicer tam, kjer se mu je nekaj najbolj mudilo in je hotel celo vojne, ker stvar ni šla po njegovi želji dovolj hitro izpod rok. »Obzor« poroča: Avstro - Ogrska ministerstvo zunanjih zadev je začelo s pasivno rezistenco — v albanskem vprašanju. In ta diplomacija, ki je vznemirjala celo Evropo radi svojih naglih in nevarnih zahtev v Albaniji, sedaj igra skrivnostno in s tem povzročuje, da se otežkoči odnотно negotovo stanje. Nota veselih o njihovih sklepih glede Egejskih otokov in južno albanskih mej še ni predana niti Grški niti Turčiji — in to, kar se v dobro poučenih krogih trdi, — vsled krivde Avstro - Ogrske. In tako prete Turki, da pričnejo radi otokov novo vojno in v Albaniji vlada vedno večja anarhija. Knez Wied tudi še ne gre v Albanijo (kjer ga tako težko pričakujejo) — ker nima denarja. In ga nima, temu je zopet Avstro - Ogrska kriva. Vseh šest veselil se je dogovorilo, da se zalameči Albaniji skupno posojilo 75 milijonov; 20 milijonov bi se plačalo takoj in naložilo na najmanjše potrebe notranje uprave, na graditev cest itd. Treba je pa seveda, da to posojilo izvede državna banka — to je navada v vseh državah. V Albaniji že obstoja albanska banka, ki je prevzela monopol vseh finančnih in denarnih poslov v Albaniji in je osnovana s sodelovanjem Avstro - Ogrske in Italije, ki sta vanjo dale svoj denar in nastavile svoje ljudi. Ko se je sklepalo posojilo, sta se Francija in Rusija prve sklicevali na sklepe londonske konference, češ, da morajo biti albanske finance pod mednarodno kontrolo in da morajo biti v albanski banki radi tega udeležene vse velesile. Ker je pa Avstro - Ogrska že takrat delala težkoče, se je izkušalo najti izhodišče na ta način, da bi kontrola prevzela mednarodna komisija, ki deluje v Valoni in da ta izvede posojilo. Toda ni šlo, ker se je prišlo do zaključka, da se posojilo brez banke ne da izvesti. Francija in Rusija sta ponovili svojo zahtevo po internacionaliziranju banke. Anglija in Nemčija sta dejali, da se ne interesirata, Italija je pa izjavila, da uvažuje stališče Rusije in Francije in da je pripravljena odstopiti od svojih posebnih pravic v banki in jih deliti z ostalimi velesilami. Le Avstro - Ogrska trdi svoje, da je ta banka le njena stvar in da ona od tega »prava« ne odstopi. Denar za posojilo je tu, toda izplačati se ne more, dokler tu ni državne banke, k bi odgovarjala sklepom londonske konference. Zato so pa še tudi prenašljene vesti o odhodu princa Wieda v Albanijo. On ne gre preje, do-

kler se ne sklene posojilo, posojila pa toliko časa ne bo, dokler se albanska banka ne internacionalizira. Dokler Avstro - Ogrska ne prenela s svojo pasivno rezistenco. Kdo ve vsled česa Avstro - Ogrska zavlačuje omogočene normalnih razmer v Albaniji, brezspolni »državi«.

Berchtold si oddahne. Zadnje dni smo videli v vseh dunajskih listih od strahu spačene obraze avstro - ogrskih diplomatov. Ti so povsod videli novo balkansko zvezo. To se jim je zdela šibja božja. Bože! Nova balkanska zveza in če bi se z njo vred vrnil tudi kumanovski in lozengradski časi. Berchtold je ves trepetal. Strah ima velike oči. Sedaj si pa diplomacija oddihne. In kako malo ji zadešča za veselo razpoloženje. Venizelos, grški ministrski predsednik, ki potuje iz države v državo, z dvora na dvor, je oznanil z Berlina, da pride na Dunaj. Ker so pa vsi pričakovali, da pojde preje v Petrograd in šele od tam na Dunaj, so sedaj radi tega vsi veseli in že si žvižgajo: balkanske zveze ne bo. Kakor da bi pot enega Grka na Dunaj mogla razbiti zvezo, ki je naravna in logična in katero bodo balkanski narodi prejalistej instinktivno izvedli.

Vest, ki ničesar dobrega ne obeta. »Wiener Allg. Zeig.« prinaša iz Pariza brzojav, ki pravi, da se vodi med velesilami posvetovanja o korakih, ki naj bi se podvzele za slučaj, če bi se Turčija ne pokorila sklepi velesil glede Egejskih otokov. Ta vest ne proroka ničesar dobrega, kjti, kakor hitro se velesile o tej zadevi posvetujejo, tedaj je še nevarnost, da ne bodo ničesar sklenile in da bo vojna, če se Grčija in Turčija ne sporazumeta same med seboj.

Nova zarota proti Huerti. V Meksiki so odkrili novo zaroto proti predsedniku Huerti. Na čelu so bili: general Gouglas in podpolkovnik Vito in Madero. Doslej so jih ujeli 42 poleg nevestnih častnikov.

Krupp ni lastnik tvornice topov Putinov v Peterburgu. »Peterburška agencija« dementira vesti o Kruppovem lastništvu Putinove fabrike za topove.

V Lisaboni je umrl bivši portugalski minister Vilacca.

Popolna pariteta. Avstrija in Italija sta ena na drugo radi Albanije zelo ljubosumni. Saj je to čisto naravno: grof Berchtold, kakor di San Giuliano sta v Albanijo silno zaljubljeni in vendar si morata to tako vroče ljubljeno stvar deliti — na pol. Zato pa vsaj gledata, da ima vsak svojo polovico, in grof Berchtold strogo pazi na to, da si di San Giuliano ne bi prilastil niti koščeka njegove polovice, ravnotako strogo pazi pa tudi di San Giuliano na svojo prijatelja Berchtolda. Pri tem se pa oba zaljubljenca še lepo gledata in si delata medsebojne poklone! Naravnost zabavna je, ta hinavska igra ko vendar vsak otrok ve, da bi radi Albanije na Dunaju najraje utopili Italijo v žlici vode, v Rimu pa iz enakega vzroka Avstrijo. Spomladi mislijo Albanijo kartografirati. Avstrija in Italija, seveda, in sicer Avstrija severni, Italija pa južni del, kar vavrovi se mora stroga pariteta! Ravnoedni smo res, koliko časa se bodo mogli Avstriji in Italijani v Albaniji premagovati, da ne skočijo eni drugim v lase, ker se v kaki malenkosti eni ali drugi ne bodo ozirali na namreč popolne paritete, ali pa ker si bodo eni ali drugi zaželeli cele Albanije in se ne bodo zadovoljevali samo s pravico.

Strankarstvo na Bolgarskem. Slovenci se pritožujemo na strankarstvo, ki je otrovalo vse naše javno življenje. Ne rečemo, da so te tožbe neosnovane, ampak v primeri z Bolgariji Slovenci skoraj niti ne vemo, kaj so pravi strankarski boji in tudi skromni smo, ker imamo samo dve meščanski in eno delavsko stranko, na Bolgarskem imajo pa sedaj okolo dvanajst raznih strank, v vsaki od teh strank je par struj in vse te stranke in struje se pobijajo med sabo bolj kot na Slovenskem liberalci in klerikalci. — Interesantno je na Bolgarskem tudi to, da so kmetje po večini v takozvani »kmetijski« stranki, ki je skozi in skozi revolucionarna, ko so kmetje povsod drugod skrajno konservativni. Bolgarski učitelji so po večini pristaši skrajnega krila socialistov, t. j. onega krila socialno demokratične stranke (ta je namreč tudi razdeljena v dva dela), ki je skozi in skozi revolucionarna. Omeniti je še, da so imele v razpuščenem sobranju revolucionarne stranke, čez 90 poslancev, t. j. skoraj polovico! Iz vsega tega se vidi, kako veliko nezadovoljstvo vlada na Bolgarskem proti kralju Ferdinandu in njegovemu osebnemu režimu in ta kralj si še ne upa delati nove eksperimente, ko bi najboljše storil, ko bi bil lepo miren in ponižen.

Telefon je dragocena iznajdba. In slovenstvo se je poslužuje v veliki meri. V šandinavskih državah ima telefon baje že vsak kmet v svoji hiši, da se lahko pogovarja s sosedi,

ki so bolj oddaljeni od njega in celo na Srbskem so skoraj vsa okrajna mesta zvezana telefonično medsebojno in s prestolnico. Seveda je v šandinavskih državah in tudi v Srbiji telefon tudi cenen, ker se tam držijo načela, da pošta in brzojav in telefon ne sme biti drag. Pri nas je telefon silno drag in še za drag denar — ga ni. Na celem Kranjskem ima samo Ljubljana telefonsko omrežje in je tudi zvezana z Dunajem, Trstom in nekaterimi drugimi mesti. Cela Gorenjska s svojimi trgovskimi in industrijskimi mesti in svetovno-znanimi letovišči je izključena iz telefonskega prometa! Dolenjska in Notranjska ravnotako, ampak zato skrbi grof Berchtold zato, da dobi telefon vsaka albanska vas! Javljajo namreč, da so prispele v Drač že silne pošiljave brzojavnega in telefonskega materiala, da se more cela Albanija preplesti v najkrajšem času z brzojavnimi in telefonskimi žicami! Prav nam je, zakaj pa smo grenadirji, avantgarda, veterinarji in flotenferanjarji!

Brez denunciacij naši klerikalci ne morejo in ne morejo živeti. Včerajšnji »Slovenec« denuncira srbsko-hrvatsko koalicijsko in pravi, da »nekoliko previdnosti proti koaliciji ne bo škodovalo«. Tudi imenuje »Slovenec« bivšega podbana in enega voditeljev koalicijske Nikoliča-Podrnškega — lisjaka, to pa zato, ker je svoječasno izjavil, da dokler so ljudje v opoziciji, lahko vodijo radikalno politiko, kadar pa pridejo do vlade, je druga stvar. »Slovenec« je hotel s tem reči, da je Nikolič sedaj, ko je njegova stranka v večini, lojalen samo iz pravičnosti, v resnici pa nezanesljiv — nasproti onim zgoraj, seveda. Morda je Nikolič tudi res lisjak, t. j. pretkan mož, ampak on porablja svojo pretkanost samo v korist ljudstva. Dr. Šusteršič je tudi lisjak, ampak razlika med njim in poštenjakom Nikoličem je ogromna: dr. Šusteršič porablja svoje pretkanosti zato, da meče ljudstvu pesek v oči, da ne vidi njegovih protinarodnih in protiljudskih dejanj!

Taki so! Mislili smo, da je treba pobiti žganjeptje zato, ker je ono velik in nevaren sovražnik slovenskega naroda. Pri nas, posebno na Gorenjskem, se pije preveč žganja in ljudstvo polagoma degenerira. Pobiti žganjeptje, to bi bila velika naloga slovenskega razumnštva, in sicer iz zgoraj navedenih razlogov. Klerikalci so pa proti žganjeptju samo pogojno: »Slovenec« namreč poziva na boj proti žganjeptju tembolj zato, ker višina davka, ki ga bo dobila dežela od konsumiranega žganja ni odvisna od konsuma v naši deželi! Tako torej, ako bi bila višina dohodkov, ki jih bo imela dežela od davka na žganje, odvisna od konsuma žganja v naši deželi, potem bi klerikalci najbrže agitirali kot besni za žganjeptje in naj ljudstvo propada kolikor hoče, da se le polni deželna blagajna! Nekaj tako ostudnega je v tej »Slovenčev« notici, da najraje napravimo tukaj — piko.

Ali je mogoče dobiti večje hinavce? Ena zadnjih števil »Slovenca« poroča pod člankom »Boj za zemljo«, o pogubnem prodiranju švabstva proti Slovence. Kdor pozna naše klerikalce, ve dobro, koliko je pri njih vreden slovenski narod. Zadostuje mala subvencija par 100 kron, kakšno koritce ali »vertušanje« kakšne neprijetne afere, pa prodajo interese Slovencev. Klerikalec ne gleda na to, ali trpi Slovenstvo — zadostujejo zveneči srebrniki in narodnost se neha. — Kdor klerikalec, ta hinavec, brezdomovinec in kot tak škodilivec slovenskega naroda, katerega smemo z mirno vestjo prištevati med naše najhujše sovražnike Svabe! — V nastopnem prinasmo končne stavke »Slovenčevih« hinavčin, katerim smo pripisali v oklepajih naše odgovore. »Slovenec« piše: »Tako delajo nasprotniki (Svabi) in kako mi? (Naj klerikalci pogledajo v občinski svet, kjer sedi brez potrebe 7 Švabov, nemško gimnazijo v Ljubljani itd.) Čas hiti in mi res čakamo resignirano, kaj nam priinese bodočnost. (Kakšen »kšeft« z vlado, pri katerih bodo trpeli interesi Slovencev — žepi klerikalcev se bodo pa napolnili z Judeževimi srebrnjaki!) Trpke besede nam silijo v pero nad to malomarnostjo, (Vsakeinu poštenemu Slovincu še kaj nujšega, ako bere te hinavske besede »Slovenca«!) ko imamo vendar dovolj vzroka, da delamo s polno paro in brez prenehanja. (Klerikalci najbrže nameravajo, kakšno novo narodno izdajstvo.) Naj se vendar že enkrat prebudi narodna vest slovenske javnosti, (in naj slovenski narod požene klerikalne sleparje tja, kamor spadajo — zločinci!) da storimo v zadnjem trenutku, kar se stori da«. (Namreč to je mogoče le brez klerikalnih hinavcev, ker so dovolj storili, če so hoteli uničiti našo edino narodno obrambno Ciril-Metodo družbo.) — Naravnost smešen je stavek: »Kolonizacija na Balkanu in jugoslovanskih deželah (Slovenci

po mnenju klerikalcev ne spadamo morebiti med Jugoslovane??) je za nas popolnoma odveč, ker imamo tozadevno dovolj dela na lastni narodni meji... (Klerikalna »Straža« pokazi svoje delo!) Da se Slovenci izseljujejo v tujino, so krivi ravno klerikalci, ker so s svojo podivjano »Eselovsko« politiko ustvarili na Kranjskem neznosne razmere, s svojimi špekulacijami in gospodarjenjem pa spravili deželo Kranjsko na beraško palico. Tudi mi smo proti izseljevanju naših ljudi — ako pa se isti morajo izseliti, je pa vendar bolje, da gredo v jugoslovanske dežele, kakor pa v ameriške rudniške grobove. — Ker se Slovenci selijo v Srbijo, pa najbrže zato ne bo prav slovenskim klerikalcem, ker tja ne vozi »Canadian Pacific« in na ta način je izgubljena marsikaka mastna provizija!

Husova univerza v Pragi. Čehi so začeli delati priprave, da otvorijo za 1. 1915., ko bodo slavili spomin enega svojih največjih mož, »Husovo univerzo«. To bo ljudsko vseučilišče namenjeno najširšim vrstam. O natančnem načrtu izpregovorimo o priliki, ker je poučen tudi za nas. Kaj pa naš jubilej?

Poziv za dopisovanje med hrv. in slovensko mladino oziroma jugoslovansko mladino je imel dozdaj lep uspeh. Pogreša pa se naš — nežni spol. Ali ni med našimi gospodičinami nič več navdušenja? Zeleti je, da se tudi one oglašajo. Priglasiti se je na naznačeni naslov do 15. februarja t. l.

C. M. podružnica v Boh. Bistrici vabi prihodnjo nedeljo na veselico s plesom in srečelovom. Priporočamo se za obilno udeležbo.

Akad. društvo »Slovenija« na Dunaju naznanja, da predava v soboto dne 31. t. m. v društvenih prostorih g. Stanko Virant o predmetu: »§ 14 in ex lex«. Začetek ob 8. uri zvečer.

Občni zbor goriške podružnice »Društva jugoslovanskih železniških uradnikov« se vrši v nedeljo, dne 8. svečana, ob pol 4. uri popoldne v hotelu pri »Zlatem jelenu« v Gorici. Člani in prijatelji društva se vabijo k mnogobrojni udeležbi. — Podružnični odbor.

Ogenj. V Stanečičah pri St. Vidu nad Ljubljano je v tork zjutraj pogorela hiša posestnice Marije Zaletel.

Tovorni vlak zadel ob stroj. Dne 28. t. m. zjutraj je zadel na kolodvoru na Jesenicah tovorni vlak, prihajajoč iz Beljaka, ob stroj drugega vlaka. Oba stroja sta močno poškodovana, prav tako tudi ostali vozovi in blago.

Desno roko si je zlomil in si jo porezal. Špan Janez, hlapec pri gostilničarju Baumannu v Planini pri Brežicah je šel pred štirinajstimi dnevi domov. V roki je imel steklenico. Med potjo mu je nenadoma izpodrsnilo, fant je hotel padec preprečiti z roko, padel je in je v zamahu razbil steklenico, ki se je seveda razbila. Črepinje so Špana porezale na roki. Pa to še ni bilo najhujše. Hlapec si je pri padcu zlomil tudi zapestje desne roke. Ker je bil precej časa v domači oskrbi, si je vključ celemu kilogramu sala, ki ga je dajal na rano, zastrupil kri.

Cesarjeva brada. V dvornih krogih na Dunaju je vladalo te dni veliko razburjenje. Cesar je poklical brivca in je nenadoma izrazil željo, naj mu obrije njegovo polno brado. Kakor je znano, je napravil cesar take izpremembe na svojem obrazu že večkrat, toda vselej je šlo le za skrajšanje brade ali brk. Ker pa si ne bi mogel nihče v Avstriji predstavljati cesarja brez njegove polne brade, so skušali dvorni krogi vladarja pregovoriti, naj ne izpremeni svoje brade. Cesar je tej želji ugodil in s tem je bil prepri za brado poravnani. (Neues Wiener Journal).

Cesar Viljem in 80leten mestni tajnik. Pri poslednji redni slavnosti v Berlinu je bil predstavljen cesarju Viljemu 80letni višji mestni tajnik Fiedler. Ko je na cesarjevo vprašanje, kako dolgo že služi v svojem uradu, odgovoril, da že 61 let, je cesar pripomnil: »No, potem morate vedeti več nego minister!«

Negzoda grofa Berchtolda. Ko se je vračal dne 25. t. m. zvečer minister zunanjih del grof Berchtold na Dunaju v svojem vozu v palačo ministrstva zunanjih del, sta se na Oper cesti splašala konja vsled gladkega asfalta. Oba konja sta padla na tla, vsled česar se je zlomilo oje. Minister se ni — hvala bogu — ničesar zgledilo. Mahnil jo je nato peš v ministrstvo zunanjih del.

Novečna ljubosumnost. V nemlem penzionatu v berlinskem Schönebergu je delavca Marijana Grubitz z Ogrskega, ki se nč glasbe, iz ljubosumnosti cteljala na ogrskega diljaka Branyvca. Zdelo ga je v prvi in drugi ranila, ko je Baranyi klical na pomoč in se poshiteli sosedje, se je Grubitzeva ustrelila v usta in je bila takoj mrtva.

O morilcu Honfu. Zaradi večkratnega zastrupljenja z bacili na

smrt obsojeni Henrik Hopf, ki je do zadnjega časa tajil, je sedaj priznal svoje zločine. Se pred kratkim je Hopf poslal svojemu zagovorniku spis, v katerem je izkušal dokazati, da je dobil prve bacile jetike šele po smrti svoje žene, da je torej ni mogel ne svoji prvi ne svoji drugi ženi zadati s takimi bacili smrt.

Grad pogorel. Dne 26. t. m. je izbruhnil požar v gradu kneza Metternicha v Plasih pri Plzinu, ki je vključil hitri pomoči pokončal celo levo krilo gradu, kjer se je nahajala večinoma služinčad. Ta del se je imenoval Staro prelatstvo. Sredino gradu, kakor desno njegovo krilo se je posrečilo rešiti. Vsled velikega mraza je bilo delo oteženo. Škoda je zelo velika.

Proces za Ibsenova ljubimska pisma. Pred sodiščem v Bergenu se je začel te dni proces radi več ljubimskih pism iz Ibsenove mladosti. Pisma so iz leta 1857, in so bila last neke mlade dame, ki jih je pozneje ko se je poročila, izročila neki svoji prijateljici. Sin te prijateljice je hotel sedaj ta pisma objaviti. Ibsenova nekdanja ljubica, sedaj stara dama in vdova pa noče, da bi se omenjena pisma objavila in je vložila tožbo zaradi povrnitve Ibsenovih pism. Sigurd Ibsen ravnotako protestira proti objavljenju pism svojega očeta.

Nesrečna ljubezen. Ana Burgetova, 32letna dekla iz Prage se je seznanila z nekim brezvestnim moškim, ki je pod raznimi pretvezanji izvajal iz nje prihranke, tako, da je bila Burgetova slednjič brez viharja. Nato jo je ljubimec zapustil in se ni nič več zanimal zanj. Te dni se je Burgetova popolnoma prepričala, da o njen ljubimec za vedno zapustil in je izpila v samomorilnem namenu veliko dozo nenaturiranega spirita, na kar so jo nezavesno prepeljali v bolnišnico.

S sekro nad očeta. V splošni hišnici v Roupovu pri Presticah na Češkem, se je te dni začel pripraviti s svojim očetom neki Voitech Reit. Sin se je med prepričavo tako razburil, da je zgrabil sekro in udaril z njo svojega starega očeta po glavi. K sreči ni rana starega Reita nevarna. S tem slučajem surovosti ima opraviti tamošnje sodišče.

Zastrupil se je. V Opavi je izvršil dne 24. t. m. samomor urar in zlatar Leon Siebenschein. Zastrupil se je s ciankalijem. Smrt je kmalu sledila. Sodi se, da so vzrok samomora neznozne finančne razmere omenjenega Siebenscheina.

Dve žrtvi alkohola. Dne 23. t. m. se je ustavil oženjeni rudar Karol Kožušnik iz Srednje Suhe, v neki tamošnji gostilni. Ker je imel v žepu nekaj kren, si je naročil pijačo. Zvečer, ko se je do dobrega napil, se je dvignil iz mize in je kolovratil ves pijan domov. Med potjo se je prevrnil v jarek, kjer je obležal. Drugi dan so ga našli mrtvega. Zmurnil je in je zapustil ženo in troje nepreiskrbljenih otrok. — Delavec Emil Kuhar iz Velikih Kunčic pri Moravski Ostravi je šel dne 23. t. m. ponoči po vodo k bližnjemu potoku. Ker je bil pijan, se je zvrnil v potok, v katerem je utonil. Njegovo truplo so našli drugi dan zjutraj.

Umor in samomor. Že od 12. t. m. so ljudje pogrešali 34letnega oženjenega izvoščaka Jožefa Maška iz Knežje vasi, očeta dveh otrok in njegovo 16letno svakinjo Marijo Zima iz Makotras. Ker je bilo splošno znano, da sta Mašek in Zimova imela prepovedano ljubimsko razmerje, so izkralja govorili, da je Mašek pobegnil z mlado deklico. Preteklo soboto pa so ju našli v nekem gozdu pri Tuhomeřicah mrtva s prestreljenima glavama. Zdravnik je konstatiral, da gre tu za umor in samomor.

Prijeti zločinci. V Lincu so dne 26. t. m. prijeli 18letnega krojaškega pomočnika Leonhardsbergerja, ki je priznal, da je te dni umoril 72letno staro Frischovo iz Amstettna, o čemur smo že poročali. Leonhardsbergerja so izročili sodišču. — Na vzhodno pruski meji je bila lanske spomlad umorjena in oropana rodbina Goldbergova, ki je štela sedem členov. Sedaj se je posrečilo prijeli morilce, izmed katerih so trije potepuhi, člani tolpe, ki šteje enajst oseb in ki ima na vesti nič manj kot šestindvajset umorov.

Pri Maksimu se je kradlo. V splošno znani nočni restavraciji »pri Maksimu« v Parizu v ulici Royal, je bil dne 25. t. m. aretiran blagajnik. V poslednjih dneh je poneveril 60.000 frankov. Ko so pregledovali blagajniške knjige, so prišli na poneverbo. Blagajnik se opravičuje, da je moral gostom posojevati denar, ki ga navadno potem ni več videl.

Samomor vojaka vsled ukradenih 72 kron. V neki kolibi vojaškega vežbališča v Dunajskem Novem mestu se je dne 26. t. m. ustrelil infanterist 62. pešpolka Mihael Madyorai. Vojaku je nekdo ukradel 72 kron, ki si jih je revež pristradal. To je Madyoraj tako užalostilo, da je izvršil samomor.

Redka oporoka prijatelja živali. Pred nekaj dnevi je umrl v Budimpešti posestnik Emil Bizony, ki je zapustil svoje premoženje 300.000 K »živalim« z opombo, naj se napravi za stare konje azil. Oporoko pa so razglasili za ničnostno radi pogrška v obliki.

Skandali v gledališču. Na ljudskem odru v Budimpešti je prišlo dne 26. t. m. do velikih skandalov. Vpizorila se je prvič na odru »Magna tenelse«, ki obravnava življenje umorjene Elize Turczanyjeve. Publika je bila izkraj mirna, proti koncu pa je napravila tak hrup, da se igra ne bo mogla več vpizoriti.

Prijet slepar. Na Dunaju je dne 27. t. m. policija aretirala 28letnega bančnega uradnika Ivana Holma, ki je osleparil svoj zavod za 12.000 K.

Zopet vlom in tatvina dragocenih slik. Kakor se poroča iz Monakovega poročila, so neznani storilci vlomili v vilo Lenbach in so ukradli šest dragocenih Lenbachovih slik iz njegove mladostne dobe. Skupna škoda, ki so jo tatovi povzročili, znaša 20.000 K.

Žrtev zločina? Tajnik avstrijskega poslaništva v Kairi Josip Tagger je te dni izginil brez sledu. Ko so ga zadnjikrat videli, je odšel iz poslaništva, da dvigne večjo vsoto denarja iz banke. Kakor se sodi, je postal Tagger najbrže žrtev zločina. Mogoče.

Eksplodizija na parniku. V Liverpoolu v luki je eksplodiral na parniku »Mauretania« med popraviljem kotel za kisik. Trije delavci so bili takoj mrtvi, osem delavcev je ranjenih.

Smrtina nezgoda letalca. Znani angleški letalec Dibbs je padel dne 27. t. m. večer na letalnem prostoru v Salisburyju in je bil takoj mrtve.

Odkod pride beseda »restavrant«? Da izhaja ta beseda iz francosčine, je splošno znano, vendar da je ta beseda pomenila v prejšnjih časih vse kaj drugega kakor gostilno bo le malokomu znano. Prvotno je pomenila beseda »restavrant« okrepčujočo juho. Potem je bila neka jed, ki je slovela pod imenom »restavrant divin«. Ta je obstajala iz drobno sesekanega govejega in telečjega mesa, zabeljenega z grozdnim iz Damaska, in suhim rožami. V 18. stoletju je neki zdravnik to jed reformiral na ta način, da je pitano perutnino kuhaj v aromatični in z različnimi začimbami napolnjeni vodi. Njegov recept je imel velik uspeh in leta 1766 je prebrisan človek otvoril podjetje, ki je samo to jed prodajalo. Na vratih je imelo napis »Prodaja restavrantov«. Seveda je nastalo kmalu več konkurenčnih podjetij, ki so prodajala »restavranter«. Vsled tega se je ten prodajalen časoma pričelo ime restavrant, kakor ga še danes rabimo.

Beg težko ranjenega bandita iz bolnišnice. Kakor je že »Dan« poročal, je te dni obstrelil bandit Gagul iz Lvova na begu iz kaznišnice nekakega stražnika. Bandit sam je bil tudi težko ranjen in so ga prepeljali v tamošnjo bolnišnico. Dne 27. t. m. pa je pobegnil. Po zvezanih rjuhah se je spustil do prvega nadstropja in je skočil od tam na dvorišče. Kljub temu, da je bil težko ranjen, se mu je vendarle posrečilo ubežati.

Volkova napadla čredo ovac in pastirja. Ne daleč od vasi Latak pri Nevešini je stražil 16letni pastir Vojislav Milirević s svojo 17letno sestro čredo ovac. Nenadoma sta planila volka nad ovce. Pet ovčarjskih psov se je zakadilo proti volkovoma. Enega volka so tako obgrizli, da se je zvrnil na tla in kmalu poginil. Drugi volk je napadel dečka, ki se je branil s svojo pastirsko palico. Sestra je priložila bratu hitro na pomoč in je volka ubila. Volkova sta raztrgala enega psa.

Ljubljana.

— »Bodeča Neža« izide te nedeljo na 8 straneh. S tem bodo čitatelji dobili toliko več, kolikor je bilo zadnjič premalo. Pazite, da si v nedeljo pravočasno kupite »Dan« in »Nežo«.

— Opozarjamo vse naročnike, da dobe vsi tudi to številko »Bodeče Neže«. Pri plačevanju za mesec februar pa prosimo, da nam nakažejo naročnino, ali pa sporoče, ali hočejo stalno prejemati tudi »Bodečo Nežo«. Naročnina 2 K za celo leto je tako majhna, da jo bo gotovo vsak naš naročnik rad plačal. Nam gre za to, da bomo poskrbeli za dober humoriističen list, naše čitatelje pa prosimo, da nas v tem podpirajo. Pridobivajte za »Nežo« novih naročnikov!

— Pravda med Pavšlarjem in dež. odborom se je končala tako, kakor je bilo pričakovati — da je Pavšlar propadel. Na podlagi pisanih dokazov, ki so se prečitali pred sodiščem, je sodni dvor pismeno podal svojo razsodbo. Pavšlar je pravdo izgubil, ker dogovori med njim in

dež. odborniki niso bili pravnoveljavni.

— Kakor se sliši je računala dr. Šusteršičeva pisarna za pravdo Pavšlar — dež. odbor celih 40.000 kron. Sodišče pa je priznalo le — 1223 kron. Pri takih računih je dr. Šusteršič lahko bogat.

— Kako Avstrija skrbi za svoje državljane. Naša država je v zadnjih letih postala unikum v katerem je vse mogoče! Svojem državljanom Slovanom ne da šol — mesto tem jih ustanavlja Albancem. Istotako deli denarne subvencije samo Švabom in njih bratom divim Albancem, ako prosijo Slovan dobi brečo! — Višek ljubezni do svojih podložnikov pa je naša preljuba patria pokazala s tem, da jim je sedaj niti več soli ne privoščila. V Ljubljani in okolici v zadnjih dneh ni dobili soli, ki jo ima Avstrija v monopolu. — Neverjetno a vendar resnično! Pa mogoče vendar niso naši državniki z britežim Bertoldom na čelu poslali vso sol brezplačno v preljubo Albanijo ali pa so jo mogoče sami porabili ker njihova politika kaže, da je nimajo preveč v glavi!

— Taratata čin bum! Ojduš — banda! Fantje vkup! Pripravite noge, gremo v »Union« na »žegnani bal«. — Obeta se kolosalna zabava. Od pripravljalega odbora za ta bal na katoliški podlagi smo zvedeli dokaj zanimivih točk, ktere bodo v rokah najboljših klerikalnih političnih harlekinov.

— Neumnost je priobčevati razne »pozive«, ker se človek potem istih sam razkrinka. — So ljudje ki so tiskani v imeniku Slomškarjev in vseeno še zabavljajo in se norčujejo iz »farčičev«, samo radi tega, da bi imeli pristop v dostojno družbo, ker kdor je znan kot Slomškar zubi pri ljudeh vsako zaupanje. — Toliko za danes, v prihodnje pa opozarjamo take slepomišnike, da premislijo kaj govorijo! Razumeli?

— Kdo ne verjame? Njega veličanstvo »On« dr. Šusteršič, vojvoda Kranjske dežele priredi v vseh prostorih svojega kraljevskega stanovanja v deželnem dvorcu, predpustno veselico za mestne reveže. Veselice se smejo udeležiti vsi mestni reveži, ne glede na njih politično mišljenje. — Električno preskrbi brezplačno podjetje Lampe-Završnica, pijačo in jedila pa vsi Kranjski fararji. Veselica se vrši dne 30. februarja t. l. Povabila se ne razpošiljajo; kdor ne verjame naj se gre tega dne prepričat pred deželni dvorec, kjer bodo stali mestnim revežem na razpolago tudi vsi deželni avtomobili. Zabava bo prirejena kot odgovor klerikalne revizijske komisije na ljublj. magistratu.

— Duhovnik, ki spi v hlevu. Pod tem naslovom smo prinesli notico, na katero je po nekaj dneh planil »Slovenec« in jo proglasil kot neresnično. Zanašal se je najbrže na poizvedbe slavne drž. policije, ki je pa za vse drugo boljša kot odkriti kakšno klerikalno nerednost. »Slovenec« pa sporočamo, da v kratkem zberemo ves material in ga priobčimo, da bo s tem njegova radovednost potolažena, veselje pa nekoliko prikrajšano. Ako želi »Slovenec« še kaj delikatnejših škandalčkov, doprinešeni po klerikalnih veljaki in duhovnikih, smo rade volje na razpolago — gradiva je za cele knjige!

— Slovenskim trgovcem! Neštetokrat se je že pisalo, da naj slovenski trgovci s firmami, pri katerih dobavljajo blago, dopisujejo dosledno samo slovensko! V zadnjem času je ta poziv ubogalo več trgovcev, vendar jih je še večina, ki se ne more otrestiti te »stare-Kranjske« navade. Ali nimajo poguma, ali pa nočejo! — Sedaj pride v poštev še politik trg. potnikov. V Ljubljano prihaja nešteto trg. potnikov Švabov, ki delajo pri sloven. trgovcih izbirne kupčije; tudi tu je treba nastopiti narodno in dotične firme pozvati, da nastavijo slovenske trgovske potnike. Na delo!

— Tudi klerikalni poslanci so za porabiti. V klerikalnem »Rokodelskem domu« priredijo znano burko »Lumpacij Vagabunda«. Kakor se čuje prevzamejo glavne vloge klerikalni poslanci, vendar se še niso odločili, kateri trije bodo prevzeli vloge »zanikrne trojice«.

— Gospod Orazem. Ali vas ne peče vest, da se poslužujete v svrhu vaše obrambe tako nizkotnega sredstva, da izrabljate napačno ime obitnika, da bi se vi izmazali iz zagate, v kateri stite. Obrnite se na pravo addresso, ki vam je znana. V Novem Vodmatu in na Selu je več pekov. Ali ste morda že z vsemi v zlahti. Ako želite vam bodemo na ušesa povedali natančen naslov.

— Neki mizarski mojster iz Novega Vodmata je delal za Orazma mizarska dela za njegove hiše. Ta mizarski mojster je mislil, da bo dež.

zaslužil dobro in dobil takoj plačilo. V tem se je pa varal; hodil ga je neštetokrat trljat. Orazem je pa sedaj, kakor se sliši, najel drugega mojstra in misli prvega zopet pustiti na cedilu. Potem pa še pravi, da mu naprednjaki odjedajo kredit.

— Slovensko gledališče. V nedeljo in ponedeljek, obakrat ob pol 8. uri zvečer, uprizori se v slov. gledališču narodna igra v 4 dejanjih »Naši bahači«. Igra je spisal češki pisatelj Stroupežnický, ki naši starejši publiki nikakor ni neznan. Njegovi igri »Naši bahači« in »Gospod Grobski« predstavljali so se pred leti na slov. odru z največjim uspehom. Igra je prava ljudska igra in osebe, ki nastopajo v njej, so vzete iz našega naroda. Opozarjamo še enkrat občinstvo, zlasti z dežele, da se predstavi te igre ogleda, ker je zelo primerna za ljudske odre.

— Iz pisarne slov. gledališča. V nedeljo popoldne, začetek ob 3. uri se ponovi velezanimiva vojaška burka »Tretji eskadron«. Igra je pri prvi uprizoritvi napolnila naše gledališče in je s svojimi mnogovrstnimi vojaškimi dovtipi vzbujala med občinstvom cele salce smeha. Nad vse je ugajal paprika ritmojster s svojo madjarsko pretiranostjo, strogostjo in zabuhlenostjo, ravno tako tudi trgovec s prečiži in pa njegova sladka, s poljubi radodarna soproga. Pri prizorih »Raport« in »Ekserciranje rekrutov« pa smeh med občinstvom sploh ni hotel poleči. V ponedeljek na Svečnico, začetek ob 3. uri popoldan, vrši se predstava velezabavne burke: Nebesa na zemlji. Igra se je predstavljala po vseh odrih z največjim uspehom in je bila v pretekli sezoni privlačna sila smeha in zabave željnega občinstva.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala ga. Amalija Ogrizek na Trojanah K 3, katere je nabrala na godovanju ge. Nežike Rudolfove. G. Fr. Oset v Trbovljah je poslal med drugim zopet 37 K 20 v iz nabiralnikov. Prvenstvo je dobil to pot nabiralnik v gost. Počivavšekovi, pohvalno marljive so bile gospice Grebenc. Dr. V. Schelesnikar je nabral na lovskem plesu v Slovenj. Gradcu 6 K 60 v. M. in ž. C. M. podružnica v Logatcu sta poslali 42 K mesto venca na krsto pokojnega bivšega predsednika podružnice in navdušenega Cirilmetodaria g. Josipa Preveca, sodnega predstojnika v Logatcu. G. dr. Ant. Brumen, odvetnik v Ptuj, je nakazal 30 K in sicer namesto venca umrlemu prijatelju g. J. Kavklerju K 10, iz kazenske poravnave dr. H. ca. A. T. K 20. Prva slovenska zaloga čaja in ruma v Ljubljani (Rožna ulica 41.) je nakazala družbi 70 K prispevka od družbinega čaja za 2. polovico 1. leta obnove pogodb. Ta čaj, ki je znamenit po svoji dobroti, dal je naši družbi že mnogo stotakov in tako zasluži tudi stokratno priporočilo.

— Nove, lepe razglednice si je nabavila družba sv. Cirila in Metoda s sliko kralja Matjaža. Pisarna C. M. družbe prosi naročil.

— Splošna delavska zveza Svoboda v Ljubljani priredi s sodelovanjem Strokovne zveze tobačnih delav in delavcev X. veliko mednarodno maskarado, na katero vabi vse delavke in delavce, ter prijatelje delavstva v soboto, 31. januarja 1914 v veliki dvorani in stranskih prostorih »Narodnega doma«. Bogat plesni red. Obilo zabave tudi za neplesalce. Maske in udeleženci v narodnih nošah dobrodošli! Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za organizirano delavstvo 60 vin.; za ostale pa v predprodaji 1 K, pri blagajni 1 K 20 vin.; maske 80 vin. Vstopnice se prodajajo: tobakarni g. Šešarkove v Selenburgovi ulici in g. Dolenčeve v Prešernovi ulici, zaupniki, strokovno tajništvo in prodajalne Konsumnega društva za Ljubljano in okolico. Ker ima priredba dobrodelen namen, se preplačila hvaležno sprejemajo. Na prijazen poset vabi odbor.

— Dva aluminij. — ključa sta se našla v Židovski ulici predvečernim ob 12. ponoči. Dobe se v kavarni »Prešeren«.

— Umrlj so v Ljubljani: Iv. Zorko, krojač, 56 let. — Josipina Selan, mesarjeva žena, 60 let. — Ivan Česnovar, pekovski pomočnik, 54 let. — Jera Kresnar, godčeva vdova, 87 let. — Fran Jakič, sin mitniškega paznika, 24 dni.

— Odette, krasni plesni prizori v 4 dejanjih, v glavni vlogi slavna Rita Sacchetto, ki se predvaja danes na specialnem večeru v kinematografu »Ideal«. Je prvovrstna slika slovece Nordisk Ko, in bo imela gotovo najlepši uspeh. Jutri, v soboto, senzacionalna špijonažna drama »Smrat ali zmaga« v 4 dejanjih polna napetosti. Bajni prizori zasledovanja. Goreča ladja na odprtem morju, eksplozija, potop. Ti prizori niso filmski.

Trst.

Občine. Podružnica »Zveze« jugoslovanskih železničarjev v Občini priredi v soboto, dne 31. t. m. plesno veselico, ki se vrši v veliki Mičolovi dvorani. Pri plesu svira Sokolski orkester na Občini. Pričetek veselice ob 8. zvečer. Slovenski železničarji na Občini in iz Trsta, udeležite se v velikem številu te veselice. Tudi od drugega narodnega občinstva pričakujemo, da nas počasti s čim najčastnejšim obiskom.

Aviatik Pegoud v Trstu. Ako ne bo vreme preslabo, bo letal slavni aviatik Pegoud v nedeljo v Trstu, in sicer na ravlini v Zavljah pri Skednju. Pegoud je kazal svoje vrstolomne polete po največjih mestih z najboljšim uspehom. Letal je že v Parizu, Londonu, na Dunaju in drugod. Ko je letel v Pragi, je pisal o njem naš list obširno poročilo. On je svetoven letalec, s katerim se ne more meriti nihče. On je edini, ki ima stroj popolnoma v oblasti in ne zadovolji se samo s tem, da leti po zraku, ampak izvaja v visocini najrazličnejše vrstolomne vaje. V zraku obrača stroj narobe, pada z glavo navzdol proti zemlji, ko pa ima doseči tla, se dvigne zopet z največjo naglico v zrak. In s temi vrstolomnimi predstavami, ki jih izvaja z največjo hladnokrvnostjo, je postal znan po vsem svetu. — Tržačani bodo imeli priliko spoznati in videti v nedeljo tega slavnega, komaj 24 let starega letalca Pegouda. — Na letališču v Zavljah se že vršijo priprave za Pegoudov polet. Letalec prijatelj Barthell, ki je sam izboren letalec, je že dospel pred par dnevi v Trst in nadzoruje delo. — S postaje državne železnice bo vozilo na žveljske postaje več posebnih vlakov in cena vožnja tja in nazaj bo znašala samo 50 stotink.

Z visocine 15 metrov je padel v torek zjutraj Ivan Sabadini, star 29 let in stanujoč v ulici Pane, 7. Delal je na krovu Lloydovega parnika »Helonan«. Zavrtelo se mu je v glavi in nesrečnež je padel na tla. K sreči je padel na roke, vendar pa je zadobil težke notranje poškodbe. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Automatični telefoni. Po trgih in po najprometnejših ulicah bodo postavljeni avtomatični telefoni, katerih se bo posluževal lahko vsakdo. Ako bo hotel kdo rabiti telefon, bo moral vreči v odprtino novce za 20 stotink in v tem hipu bo zvezan s centralo, ki ga nato zveže z zaželeno številko. Avtomatični telefoni bodo postavljeni v steklenih hišicah, tako, da bo mogoče videti, ali je telefon okupiran, ali ne.

Izdihnil na morju. V torek zjutraj so dospeli v tržaško pristanišče ogrski parnik Fohereczeg iz Port Saida. Kadar je stopil dr. Huber na krov, da preišče potnike, mu je izjavil kapitan, da ima na ladji mrtveca. Izdihnil je na morju nekoliko ur po prej. Mrtvec, ki je bil nadkuhar na parniku in se je imenoval Anton Raganjin iz Dalmacije, je umrl nenadoma. — Truplo so prepeljali v kapelo k Sv. Justu, kjer bo vsled tega, da dožene preiskava, ali ni umrl pokojnik vsled kake nalezljive bolezni.

Pravilno ime. V uradu za zglajevanje glede volaške takse v ulici S. Martini, sem slišal ta-le razgovor. Uradnik: »Navesti mi morate svoje ime pravilno.« Stranka: »Imenujem se Količ.« Uradnik: »Ali je tako pravilno, kakor sem napisal?« Stranka: »Ne. V začetku mora stati K in ne C in na kljukice se pozabili.« Uradnik je spremenil C v K, kljukice na črkah č pa ni pristavil. Nato je dejal: »Zdaj je že prav, le pojdite. Ime je bilo sedve napísano pravilno! Italijanski uradniki so ravno tako fanatični kakor italijanski listi — ne zapišete kljukice. Bojijo se jih kot hudič križa. In potem se celo drznejo žugati strankam, naj navedejo pravilno svoje ime, sicer ... Ali nimajo naše oblasti toliko moči, da bi enkrat za vselej navili ušesa tem magistratnim zelenim uradnikom, da bi se naučili pisati pravilno imena strank, kakor je njihova sveta dolžnost.

Na neki mizi v kavarni Balkan so se dne 24. t. m. naenkrat pojavile žveplenke. Lege Nazionale. Bili so tam trije gospodje. Ker je eden od teh gospodov znan kot zaveden Slovenec, vemo, da niso bile njegove, vendar so se drugi nad tem opravičeno zgražali. Pomislite, ko bi pokazal v kavarni Ciozza slovenske žveplenke C. M. Družbe. Gotovo bi ga vrgli ven, če bi mu celo glave ne razbili. Zato pa »enako za enako« in je treba paziti, da se v slovenskih lokalih s takimi stvarmi ne izziva.

Gost od nasrotne mize. Drugi Ciril-Metodov ples pri Sv. Jakobu v Trstu priredi šentjakobska Ciril-Metodova podružnica v nedeljo dne 1. februarja t. l. v dvorani »Del. kons. društva pri Sv. Jakobu«. Začetek ob 8. uri zvečer. Iz prijaznosti svira vrla mandolinistič-

na skupina »Viktor Parma«: ples vodi znani plesovodja g. Josip Bizjak. Vstopnina za gospode 1 K, za dame 60 vin. Vzgl. temu, da se radi prevelikih stroškov ne bodo razdaljala posebna vabila, pričakuje podružnični odbor mnogoštevilne udeležbe od strani šentjakobske mladine.

V pojasnilo! Z ozirom na vprašanje v sobotni številki »Dneva«, kaj je s 75% čistega dobička plesa šentjakobske mladine, izjavlja podpisana podružnica, da je vdobila od odbora šentjakobske mladine znesek K 240, kakor je bilo to svoječasno javljeno v listu »Edinost«, in to od plesa, ki se je vršil v letu 1912. Šentjakobska mladina je vesno vsako leto oddala na podružnico odpadajoči znesek, in le torej to prireditev najtopleje priporočati. — Za odbor šentjakobske Ciril-Metodove podružnice v Trstu: Josip Sorn, predsednik. Jakob Merhar, blagajnik.

Iz Sv. Križa pri Trstu. Veselica, katero je priredila svetokriška mladina v prid družbe C. M., je izpadla povoljno. Deklamacije gosp. Sedmakove in P. Maganje so bile prav lepo deklamirane. Igra »Županova Mica« je bila igrana tudi izborna. G. Janko Sedmak je v svojem govoru prav lepo očrtal razmere našega šolstva, ki vladajo v naši enakopravni Avstriji. Omenil je tudi, koliko koristi je storila C. M. družba na našem šolskem polju ter pozivljala ljudstvo, naj se z vso vnemo oklene naše prekoristne družbe. Da pa ni veselica izpadla v gnetnem oziru, kot bi morala izpasti, je krivo to, ker je bil dva tedna pred veselico mraz in ko vlada med našim delavstvom velika brezposelnost. Čistega dobička pa je okrog 30 K. Darovi so sledeči: Slavna C. M. podružnica iz Nabrežine 5 K, gosp. voditelj E. Pukiž 4 K 20 vin., gosp. Ivan Sedmak 4 K, gosp. N. N. 1 K 80 vin. Vsem darovalcem in tistim, ki so posetili našo veselico izrekamo srčno zahvalo. — Narodna mladina.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

PARLAMENT.

Usoda se še ni odločila. — Jutri morabit zadnja seja. — Češki Nemci nezadovoljni in groze. — Parlament razpuščen?

Dunaj, 29. januarja. Tudi danes se še ni odločila usoda poročilnega provizorija in situacija še ravno tako negotova, kakor je bila. Obstrukcija čeških agrarcev traja dalje. Ti so priglasili 17 govornikov, od katerih sta govorila dosedaj še le 2. Seja je bila ob pol petih zaključena. Jutri se debata nadaljuje.

Celi dan so se vršila pogajanja z obstrukcionisti. Toda doseženo ni bilo ničesar. Pogajanja se še jutri nadaljujejo, in če se ne pride do rezultata, tedaj bo zbornica odgojena ali pa celo razpuščena.

Situacija je postala še težavnejša, ker so tudi češki Nemci začeli delati težave. Izjavili so, da so najnovejši vladni elaborati, tičeči se ureditve jezikovnega vprašanja na Češkem, nesprejemljivi in groze, da bodo vsled tega glasovali proti poročilni provizoriji. Grof Stürgkh si je na vse mogoče načine prizadeval, da bi te nezadovoljnosti pridobil, toda brez uspeha.

Vladne stranke pa še vedno upajo, da se posreči obstrukcioniste pregovoriti in jih prisiliti k odjenljivosti. Seveda na nasilje ni upati, ker bi ne imelo uspeha.

DEŽELNI ZBORI IN NJHOVA USODA TER POGOJI ZA SKLICANJE.

Dunaj, 29. januarja. Jutri izide v »Wiener Ztg.« najvišji patent, s katerim se sklicujejo deželni zbori zgornje - avstrijski, koroški, šlezki, moravski, tirolski, goriško - gradiščanski na 3. februarja; nižje avstrijski pa 4. februarja; kranjski na 5. februarja; predarelski, solnograški, tržaški in bukovinski ne bodo v najkrajšem času sklicani, ker so ti deželni zbori že v zadnjem zasedanju rešili vse važnejše predloge.

Čas sklicanja štajerskega deželnega zbora še ni določen, ker to odvisi od tega, če bodo imela pogajanja glede delovanje kakšne pozitivne uspehe. Isto je z dalmatinskim deželnim zborom, čigar sklicanje je odvisno od tega, če se posreči dobiti večino za nameravano volilno reformo.

Istrski deželni zbor je istočasno razpuščen, ker že celo vrsto let ni mogel delovati, in nove volitve imajo omogočiti, da se vsi stvari možnost akcije za sporazum. Na šolskem polju se je že preje dosegel precejšnji sporazum in novi deželni zbor pride tudi na drugih poljih do pozitivnega uspeha.

OBRESTNA MERA NA FRANCO-SKEM IN ANGLEŠKEM ZNIZANA.

London, 29. januarja. Angleška banka je zopet znižala obrestno mero za en procent; obrestna mera sedaj znaša na Angleškem 3%.

Pariz, 29. januarja. Francoska banka je znižala obrestno mero na pol procenta. Obrestna mera znaša 3 in pol procenta. (In Avstrija!)

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglasih ali nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Radi drugega podjetja prodam krojaško obrt v Ljubljani, z vsem inventarjem za 1200 K, za 600 K lahko eno leto počakam. Naslov v »Prvi anončni pisarni«. 1493-15

Mesariji, pozor! Kupi se vsaka množina zdravih svezih, dobro očiščenih in izkuhanih volovskih gobcev. Ponudbe na »Prvo anončno pisarno«. 1486-4

Išče se nemeblovana soba za 1. maj. Ponudbe na »Prvo anončno pisarno«. 1501-1

Prodaja se salonska obleka srednje velikosti. Naslov v »Prvi anončni pisarni«. 1503-2

KORESPONDENCA.

Živahni gospici želita korespondence z inteligentnim gospodom pod šifro »Martina« in »Vlasta«, poštoležeče Šmarje, Dolenjsko. 1502-2

I. društvo biš. posestnikov

vabi svoje člane na

občni zbor

kateri se vrši

1. svečana t. l. ob 10. uri dopoldne v mali dvorani hotela »UNION«.

Pozor! Pozor!

50.000 parov čevljev,

4 pare čevljev za samo K 9.—.

Radi plačilnih težkoč več velikih tovarn se mi je naročilo prodati veliko množino čevljev nizko pod izdelovalno ceno. Prodano zato vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na zadrgo, rjavih ali črnih, galoširane z močno zbitimi podplati, usnje elegantno in najnovejša oblika. Velikost v cm ali številka. Vsi 4 pari stanejo samo K 9.—. Razpošilja po povzetju. Zamenjava dovoljena, tudi denar nazaj.

N. DYM, Krakovo 28, Šw. Stanislaw 2.

Proda se ali pa da v najem

posestvo obstoječe iz mlina, žage na turbino, njiv, travnikov in gozdov v prijaznem kraju, pol ure oddaljenem od nove postaje Domžale-Blagovica.

Žaga na turbino je popolnoma na novo vrejena ter vedno dobro zaposlena, ker je v okolici še veliko lesa.

Kdor želi natančnejša pojasnila, naj vpraša pri »Prvi anončni pis. Ljubljana« pod šifro »Žaga na turbino«.

!! Čudovito po ceni !!

710 kosov za samo K 3-75.

Krasna pozlačena, 36 ur tloče precizna Anker-ura z lepo verižico, gre natančno s 3letno garancijo, 1 kos svileni kravata za gospode, 1 kravata igla iz bele masivne pale, garantirano nezlomljiva, 3 kosi finih žepnih robcev, 1 prstan za gospode z imit. dragim kamnom, 1 cevka za smodke, imit. jantar, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, momentni fotograf, 1 fini zobotrebek iz 4 delov, 1 damski broša »novost«, 1 par gumbov za manšete double-zlato »ideal« s patentno zaklopko, 1 krasen album za slike, obstoječ iz različnih najlepših slik sveta, ki se za nje vsak zanima, 1 krasni damski vratni kolje iz orientalsk. bisrov, belo, nerazlomljivo, 20 finih korespondenčnih predmetov in še 610 raznih predmetov, ki so v hiši zelo potrebni, vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja le K 3-75. Pošilja po povzetju eksportna trgovina »Lionore«.

F. Windisch, Krakau št. M. 22.

NB. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Trst! Naznanilo! Trst!

Naznanjam vljudno p. t. občinstvu, da sem zopet otvoril svoj buffet v ulici Molin piccolo št. 9 ter se vsem cenjenim gostom priporočam A. Dekleva.

„Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

se priporoča slavnim posojilnicam, hranilnicam in drugim denarnim in gospodarskim zavodom za naročila v tisk

letnih računskih zaključkov

in vseh drugih tiskovin. — Delo izvrši priznано solidno, natančno in po najnižjih cenah.

Dober cen premog vseh vrst prodaja

Fran Uher, špediter

Ljubljana, Šelenburgova ulica 4.

Koks.

Telefon 266.

Briketi.

Radi prešle sezije

se razprodaja vsa zimsko in jesenska konfekcija pod polovično ceno; zlasti klobuki in čepice po zelo znižanih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6. Telephone 132.

Sladin! največji dobrotnik!

KRI! dosežejo, dobe tisti, ki namesto kave, čaja, kakava, sladne kave, somatose, sanatogen, redilne soli — zajutkujejo, junaki! žnajo »Sladin«, to je dr. pl. Trnkóczyja sladin. Prihrani se 1/4 mleka in polovica sladkorja. Prihrani se 50% pri denarju v gospodinjstvu. Priporoča se posebno vsakemu bolniku, reconvalescentom, 50% PRIHRANKA! roča se dojenčkom in otrokom namesto dragih otroških mok, sploh namesto redilnih sredstev za otroke. Hranitba s sladnim čajem znanke Sladin zmanjša umiranje otrok in je polovico cenejša kakor z vsakim drugim redilnim sredstvom za otroke. To resnično vest izpričujejo poverjena zahvalna pisma. Zavitki po 1/4 kg stanejo 60 v, zahteva naj se v vseh lekarnah tudi pri trgovcu. Sladni čaj se ne sme zamenjati z manj vredno sladno kavo. — Glavne zaloge: v Ljubljani lekarna Trnkóczy, zraven rotovža. Žena posestnika te lekarne je izgajila s Sladinom svojih 8 zdravih otrok. Na stotine mater so ji hvaležne, ker slede tem zgledom; na Dunaju v lekarnah Trnkóczy: VIII., Josefsstädterstraße 25; III., Radetzkyplatz 4; V., Schönbrunnerstraße 109; v Gradcu: Sackstraße 4.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Franciškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija.

Cene najnižje!

Notni stavek.